ДЕКАБРЬ 14
1938 во
№ 170 (955)
ДОНЫС 10 УР

Став странаясса пролетарийяс, ӧтувтчӧй!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗӦНЫ ВЛКСМ КОМИ ОБКОМ ДА СЫКТЫВКАРСА ГОРКОМ

КОТЫРТНЫ ЧЕЛЯДЬЛЫСЬ ДОСУГ

Сӧветскӧй странаса челядьӧс кытшалӧма сӧветскӧй народ радейтӧмӧн да тӧждлунӧн. Навӧсна величайшӧй тӧждысьӧм петкӧдлӧны партиялӧн Сталинскӧй Центральнӧй Комитет да сӧветскӧй правительство.

Сӧветскӧй челядь быдмӧны коммунистическӧй общество самоотверженнӧй стрӧитысьясӧн. Найӧс воспитайтӧм эм ыджыд государственнӧй да общественнӧй делӧ. Некыдзи оз позь мӧвпавны, мый челядьӧс семьяын воспитайтӧм эм челядь батьмамлӧн частнӧй делӧ. Гортас, школаын, ывлаын, киноын челядь поведение вӧсна кывкутӧм нуӧны батьмам, велӧдысьяс, комсомольскӧй организацияяс. Челядь вӧсна тӧждысьны долженӧсь семья, школа, комсомол.

Челядьлӧн сознание, характер, привычкаяс, вкусъяс формируйтсьӧны да воспитывайтсьӧны не сӧмын семья да школа влияние улын. Тӧдса, мый ывлаын омӧль компаниеӧ сюрӧмӧн, челядь унаысь торъялӧны школаысь, босьтӧны вреднӧй привычкаяс да навыкъяс. Татысь петӧ внешкольнӧй уджлӧн, челядьлысь досуг котыртӧмлӧн зэв ыджыд тӧдчанлуныс. Но мукӧд комсомольскӧй да профсоюзнӧй работникъяс да велӧдысьяс упорнӧя оз гӧгӧрвоны тайӧс либӧ прӧстӧ оз кӧсйыны гӧгӧрвоны. Со Нювчим заводса комсомольскӧй комитетысь секретарь Быков заявляйтӧ, мый сійӧ, ни сылӧн организация челядь дорӧ некутшӧм отношение оз имейтны. Быковкодь равнодушнӧй йӧз миян нӧшта эмӧсь на.

Миян республикаын эм бура уна пионерскӧй клубъяс, колхознӧй челядьлӧн керкаяс, техническӧй станцияяс, но наӧн колана веськӧдлӧм ни Наркомпроссянь, ни ВЛКСМ обкомса, ни райкомъясса пионерскӧй отделъяссянь абу. Наркомпрос да ронояс кутчысьӧны не веськыд, сісь практикаӧ, кодi лоӧ сыын, мый найӧ оз тӧждысьны челядьлысь культурнӧй досуг котыртӧм, внешкольнӧй удж вӧсна, кодi эм первостепеннӧй политическӧй важностя мог. Тайӧ вреднӧй практикалы кад нин пуктыны пом.

Школаясын эм гырысь позянлунъяссы вылӧ, медым котыртны бура челядьлысь досуг. Со Выльгортын эм пионерскӧй клуб, рытъясын школа помещениеяс нинӧмӧн абу займитӧма, кӧнi позьӧ нуӧдны уна сикас культурнӧй удж челядькӧд. Но сійӧ абу. Челядь унджык кадсӧ прӧста шатласьӧны ывлаын, кӧнi сюрӧны омӧль влияние улӧ. А ӧд позьӧ котыртны школаясын лыддысян комнатаяс, ворсан комнатаяс, уна сикас кружокъяс, спортивнӧй командаяс, нуӧдлыны экскурсияяс, физкультурнӧй соревнованиеяс, лекцияяс. Сы могысь колӧ сӧмын комсомолецъяссянь да велӧдысьяссянь энергичнӧй удж да водзмӧстчӧм, кодi уналаын оз тырмы.

Тӧв пырис аслас праваясӧ. Челядь петӧны ывлаӧ, сувтӧны лыжи вылӧ, коньки вылӧ. Колӧ вӧчны сідз, медым унджык кад челядь вӧлiны воздух вылын, ёнмӧдiсны ассьыныс здоровье. Сьӧкыд мӧй школа дорын вӧчны ислалан кыр, каток. Сійӧ, мый миян нӧшта уна школа дiнын на оз овлы ни ислалан кыр, ни каток, позьӧ сӧмын висьтавны комсомолецъяссянь, школаса веськӧдлысьяссянь челядь досуг вӧсна, здоровье вӧсна тӧждысьтӧмӧн.

Но тайӧ ставыс этша на. Колӧ вӧчны сідзи, медым быдлаын кӧнi чукӧртчӧны челядь вӧлi сюсь син старшӧй комсомолецлӧн, велӧдысьлӧн, физкультураӧн веськӧдлысьлӧн либӧ батьмамлӧн. Колӧ гӧгӧрвоны Шойнатыса райкомоллы, мый сійӧ кывкутӧ Шойнатыса пионер клубын имейтчысь безобразиеясысь. Ӧд сійӧ тӧдӧ, мый пионер клубса юралысь Зюзев, кодi челядьлы прививайтӧ вреднӧй привычкаяс, грубитӧ накӧд, оз вермы лоны челядьӧс воспитайтан учреждениеӧн веськӧдлысьӧн. Кад гӧгӧрвоны Сыктывкарса горкомоллы да горонолы, мый детскӧй киносеансъяс вылын, код йылысь неважӧн гижлiс миян газет, мукӧдлаын, кӧнi чукӧртчӧны челядь оз тырмы старшӧй комсомолецлӧн, велӧдысьлӧн сюсь син. Комсомолецъяс, велӧдысьяс, профсоюзникъяс унаысь овлӧны равнодушнӧй прохожӧйяс рольын, кодъяс оз замечайтны ӧткымын челядьлысь вреднӧй, а унаысь недостойнӧй поступокъяс.

Январь 1-ой лунӧ велӧдчысь челядь петасны тӧвся каникулъяс вылӧ. Колӧ ӧнісянь жӧ лӧсьӧдчыны сӧветскӧй школьникъяслӧн сійӧ шойччан лунъяс кежлӧ, медым найӧ лоисны челядьлы интереснӧй праздникӧн.

Челядьлысь культурнӧй досуг котыртӧмын должен лоны ӧтувъя удж велӧдысьяслӧн, вожатӧйяслӧн, челядь батьмамлӧн. Налӧн ӧтувъя удж отсалас том поколение коммунизм сямӧн воспитайтӧмын.

СССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяслы во тыран честь кузя

*МОСКВА, 11. СССР-са Верховнӧј Сӧветӧ бӧрјысьӧмјаслы во тырӧм станкостроiтеԉнӧј „Краснyј пролетарiј" завоԁса коԉԉектiв встречајтӧ ыжыԁ победаӧн. Талун завоԁ срокыԍ воꙃ помалiс станокјас леꙃӧм куԅа воса программа олӧмӧ пӧртӧм.

*Гырыԍ проiзвоԁственнӧј побеԁајасӧн воiс СССР-са Верховнӧј Сӧветӧ бӧрјысьӧмјаслы первој во тырӧм кежлӧ Ԇержiнскiј ԋiма Трехгорнӧј мануфактураса коԉԉектiв. Печкан фабрiка тӧрыт тыртiс плансӧ 107,8 прӧчент вылӧ. Вӧлi ԍетӧма 4.724 кiлограмм суԋiс, 4.381 кiлограмм пыԁԁi. Кыан фабрiка сiјӧ-жӧ лунӧ ԍетiс 104,91 прӧчент план ԁiнӧ. 62 814 метр пыԁԁi 65.900 метр суровје леꙃӧмӧн.

*ԈЕԊIНГРАԀ, 11. Кiровскӧј завоԁса уна ԍурс морта коԉԉектiв успешнӧја помалӧ воса программа. Сiјӧс тыртiс нiн 7 цех. Первој механiческӧј цех быԁлун ԍетӧ план вывтi 60—65 трактор-пропашԋiк.

*СТАԈIНО, 11. „Сталiноугол" комбiнатса 23 шахта срокыԍ воꙃ тыртiсны iзшом перјӧм куԅа воса план.

*Јарјугыԁ победа шеԁӧԁiсны „Снежнанантрацiт" трестса горԋакјас. Тӧрыт ԁонбассын меԁвоꙃ трест помалiс iзшом перјӧм куԅа воса план тыртӧм, 4.300 ԍурс тонн ԍетӧмӧн.

СТОԈIЦАСА ПРЕԀПРIЈАТIЈЕЈАС ВЫЛЫН

МОСКВА, 11. Талун столiцаса преԁпрiјатiјејасын вӧлiны мiтiнгјас, коԁјасӧс сiӧма СССР-са Верховнӧј Сӧветӧ бӧрјысан лунсаԋ первој во тырӧмлы ԁа Москва карса Сталiнскӧј iзбiрательнӧј округса бӧрјысьысјас собранiје вылын 1937 воса ԃекабр 11 лунӧ Сталiн јортлӧн iсторiческӧј речлы во тырӧмлы.

Тыртӧма воса план „М—I" лiмузiнјас леꙃӧм куԅа

ГОРЬКIЈ, 11. СССР-са Верховнӧј Сӧветӧ бӧрјысьӧмјас лунсаԋ первој гоԁовшщiна Молотов ԋiма автозавоԁса коԉԉектiв пасјӧ замечательнӧј победаӧн. Талун завершiтӧма „М—I" легковӧј машина проiзвоԁство куԅа воса программа. Тајӧ вӧӧ автозавоԁ ԍетiс страналы 22.000 „М—I" лiмузiн.

Населенiје став сојузса перепiс кежлӧ лӧсьӧдчӧм. СНИМОК ВЫЛЫН: Перепiс јылыԍ плакат.

IТАԈIЈАЛӦН ФРАНЦIЈАЛЫ ПАНЫԀ ВОЈЕННӦЈ ԀАСТЫԍӦМЈАС

ПАРIЖ, 11. Табуi „Евро" јуӧртӧ, мыј Ԉiвiјаын iтаԉјанскӧј војскалӧн лыԁыԍ ӧнi вӧӧ 80.000 мортӧꙃ. Пантелерiја ԁi вылын чукӧртӧма ԋекымын со iтаԉјанскӧј самоԉот. Војеннӧј суԁнојас ԁа iтаԉјанскӧј поԁвоԁнӧј пыжјас получiтiсны прiказ ԋе еновтны асԍыныс базајас Тарантоыԍ, Полаыԍ ԁа Спецiјаыԍ.

Ԉiвiјаын общщӧј контiнгент iтаԉјаԋецјаслӧн, коԁјасӧс чукӧртӧма Туԋiс вылӧ наступајтӧм могыԍ, вӧӧ пӧштi 100.000 мортӧꙃ.

Табуi iнԁӧ, мыј iтаԉјаԋецјас Ԉiвiјаын соԃержiтӧны 4.000 фашiстскӧј агентӧс.

АНТИСӦВЕТСКӦЙ ВЫЛАЗКА МИЛАНЫН

РИМ, 11. Тӧрыт Миланын фашистскӧй хулиганскӧй группаӧн вӧлi устроитӧма демонстрация СССР-са генеральнӧй консульстволы паныд: консульство керкаысь вӧлi жугӧдӧма ӧшинь да вӧлi вӧчӧма попытка ӧдзӧс жугӧдӧмӧн, пырны консульство помещениеса мӧд этажӧ.

Талун Миланса префект СССР-са генеральнӧй консул протест вылӧ выразитiс сожаление лоӧмтор кузя да кӧсйысис примитны мераяс татшӧм случайяс водзӧ лоӧм лэдзтӧм могысь, лоӧм убыткаяс возместитӧм да генеральнӧй консульствоӧ пырны заводитчылысь виновникъясӧс аддзӧм могысь.

СССР-са полпредство Римын шыӧдчис иностраннӧй делӧяс кузя министерствоӧ нотаӧн, кӧнi корӧ Миланын провокационнӧй выходкаяс дзик пыр расследуйтӧм.

Чехословакiјаын коммуԋiстiческӧј партiја распустiтӧм јылыԍ закон ԁастӧм

ПРАГА, 11. Парламентлӧн ԃекабр 13 лунӧ лоан засеԁаԋiјекӧԁ јiтӧԁын правiтеԉственнӧј кругјасын јона обсужԁајтсӧ коммуԋiстiческӧј партiја распустiтӧм јылыԍ вопрос.

„Ԉiԁове Новiны" јуӧртӧ, мыј, правiтеԉстволы чрезвычајнӧј полномочiјејас јылыԍ законыԍ кынԇi, парламентлы лоас преԁложiтӧма законопроект Чехословакiјаын сӧмын кык партiја—„Нацiональнӧј јеԃiнство" партiја ԁа „Партiја труԁа" существујтӧм леꙃны позьӧм јылыԍ. Став мукӧԁ полiтiческӧј органiзацiјајас ԁолжен лоны распустiтӧма. Вермас лоны, мыј коммуԋiстјасӧс—парламентса ԃепутатјасӧс лоас лiшiтӧма асланыс манԁатјасыԍ нӧшта чрезвычајнӧј полномочiјејас јылыԍ закон гӧлӧсујттӧꙃна. Ӧтщӧщ лоас нуӧԁӧма коммуԋiстiческӧј ԃепутатјасӧс сiꙃ-жӧ местнӧј муԋiцiпаԉiтетјасыԍ вӧтлӧм.

159

Клубын кӧзяитӧ стӧрӧжика

Зӧвсьӧрт сиктын (Емдін район) эм не омӧль клуб. Тайӧ клубас эм библиотека, читальня, зрительнӧй зал. Эм ставыс, медым эськӧн лӧсьӧдны колхознӧй томйӧзлы да сиктса интеллигенциялы, колхозникъяслы культурнӧя да гажаа прӧсткад коллялӧм.

Но Зӧвсьӧртын абу сідз. Клуб, библиотека да читальня томйӧз пӧвсын культурно-массовӧй удж нуӧдӧмын некутшӧм роль оз ворсны. Избачӧн уджаліс комсомолка Ванеева ёрт, но сійӧ аслас беспечность вӧснаыс некутшӧм культурно-массовӧй удж эз котырт. Клуб бердын оз уджав ни ӧти кружок. Ӧні Ванеева ёрт муніс курс вылӧ, ас пыддиыс колис Политов ёртӧс, кодi сідз жӧ кывкуттӧма относитчӧ аслас удж дінӧ.

Зӧвсьӧрт сиктса да Емдін районувса мукӧд сиктъяясса клубъяс йылысь вӧліны нин не этша сигналъяс. Колхознӧй томйӧз да сиктса интеллигенция Емдинса ронолысь требуйтӧны решительнӧя бурмӧдны клубъяслысь, лыддьысян керкаяслысь уджсӧ, наӧн веськӧдлӧмсӧ, но, тыдалӧ, мый роноса веськӧдлысьяс омӧля беспокоитчӧны тайӧ требованиеяссӧ могмӧдӧм вӧсна. Найӧ чунь-чунь вочаэз на кучкыны медым бурмӧдны клубъяслысь, лыддьысян керкаяслысь уджсӧ.

Кызъюров.

43 значкіст

Усԏ-Цылԉма среԁԋеј школа берԁса (Печора округ) первічнӧј осоавіахімовскӧј оргаԋізаціја тӧԃчымӧн бурмӧԁіс асԍыс ужсӧ. Котыртӧма ВС ԁа ПВХО куԅа кружокјас. ПВХО кружок гӧтӧвітіс ԋін 43 значкістӧс.

Ыжыԃ уж осоавіахім первічнӧј оргаԋізаціја нуӧԁӧ і мукӧԁ оборонԋӧј меропријаԏијејас куԅа. Біԉетјас вежлалігӧн ставыс оргаԋізаціјаын лыԁԃысліс 50 шԉен, ӧні соԁіс 91 мортӧԇ.

М. Ԍеменов.

СԊІМОК ВЫЛЫН: Віԇму овмӧс механіԅірујтан каԃрјас гӧтӧвітан школаса курсантјас Ԋ. Смоԉев, К. Мокејев, Ԃ. Потоԉіцын ԁа Је. Потапова ізучајтӧны комбајн.

РЕМОНТ ПОМАЛАМ СРОКЫԌ ВОԇЖЫК

Поруб МТС-са тракторістјаслыԍ, кузԋечјаслыԍ, механԋікјаслыԍ ԁа сԉесарјаслыԍ соціаԉістіческӧј орԁјысӧм јылыԍ шыӧԁчӧм обсуԃітӧм бӧрын, мі, Пожӧг МТС-са тракторістјас ԁа механԋікјас ԍетам кӧсјысьӧм тракторјас ԁа мукӧԁ віԇму ужалан машінајас ремонтірујтӧм помавны 1939 воԍа јанвар 20 лунӧԇ.

Корам соціаԉістіческӧј орԁјысьӧмӧ Кулӧмԁін МТС-са тракторістјасӧс ԁа механԋікјасӧс.

Тракторістјас: **Ԉіпін, Уԉашев, Ԋехорошев, Мартынов ԁа мукӧԁјас.**

Томјӧз—колхозԋікјаслӧн горԁоԍт

Комсомоԉецјасӧн ԁа ԋесојузнӧј колхознӧј томјӧзӧн право ԍерԏі горԃітчӧны Сталін ԋіма колхозса (Віз ԍікт, Јемԁін рајон) колхозԋікјас. Бӧрја војасӧ колхозын быԃміс уна замечаԏеԉнӧј том стахановецјас ԁа стахановкајас. Том нывка Фоԏіјева Маша таво колхознӧј проізвоԁство вылын боԍтіс 425 труԁоԃеԋ. Ӧні, вӧрлеԇан ԍезонын, Маша ԍетіс кӧсјысьӧм кыскыны 1.000 кубометр вӧр.

Маша абу ӧтнас. Том нывка, скӧтԋіца М. Фоԏіјева ԋекымын во ԋін ужалӧ молочно-товарнӧј фермаын. Сіјӧ ԁобітчіс аслас ужын тӧԁчана результатјас. Сіјӧ мӧсјаслӧн среԁԋӧј уԁојноԍт 12 кілограмм. Бура ужалӧны і А. Каракчіјев ԁа Ԋ. Каракчіјев јортјас.

Шіԉԋіков.

УЖАЛӦ ГСО КРУЖОК

Сыктыв вӧрпромхозса ужалысьјас пӧвсын котыртӧма ГСО кружок, коԁӧн веԍкӧԁлӧ Горчаков јорт. Кружокӧн шымыртӧма 20 мортӧс, коԁјас пӧвсын емӧԍ уна ԁомохоԅајкајас. Кружокын заԋаԏіјејас нуӧԁӧны кваԉіфіціірованнӧј, поԁготовԉеннӧј јӧз, кыԇі феԉԁшеріца Мокејева ԁа мукӧԁјас. Кружокын велӧԁчысьјас ԍетісны кӧсјысьӧмјас сԁајтны јанвар 15 лун кежлӧ ГСО значок вылӧ нормајас.

А. Томова,

Мыјыԍ крітікујтісны Новікова јортӧс

Собраԋије вӧлі шуӧма завоԃітны 2 час лунын. Локтіс ӧтї комсомоԉец. Ԃырмыстї мӧԁ. Кык час пыԃԃі чукӧрмісны сӧмын вітын. Кызроԃева локтіс комсомоԉскӧј біԉеттӧг. Ԍорміс веԍіг ачыс оргаԋізаціјаса ԍекретар Новікова јорт. А Ԋефеԁова јорт собраԋије вылас веԍіг ез і волы. Таԇі завоԃітчіс Туіскерӧсса (Јемԁін рајон) комсомоԉскӧј оргаԋізаціјаын отчотно-выборнӧј собраԋије.

Отчотнӧј ԁоклаԁ вӧчіс ԍекретар Новікова јорт. Ԃоклаԁ куԅа ԍорԋітыԍ комсомоԉецјас пасјісны, мыј ԍекретар Новікова јорт ужаліс омӧԉа. Сіјӧ ез чувствујт кывкутӧм аслас уж вӧсна, ез вӧв томјӧзлӧн вожакӧн. Оргаԋізаціја слаба поԉзујтчіс авторіԏетӧн колхознӧј томјӧз пӧвсын. Сіјӧн і віԍтавсӧ сіјӧ, мыј комсомоԉскӧј оргаԋізаціја быԃміс зев слаба. Ԍіктын ем уна томјӧз, а оргаԋізаціјаын ставыс 5 комсомоԉец.

Торја ԍекретарјас асԍыныс омӧԉ ужнысӧ зіԉӧны ԇебны рајкомјасԍаԋ омӧԉ отсӧг ԍетӧм сајӧ. Сіԇ жӧ кӧсјіс вӧчны Новікова јорт, но комсомоԉецјас осуԃітісны сыԍ сіјӧс. Сіјӧ ачыс ԋекущӧм воԅмӧстчӧм ужын ез петкӧԁлы. Кык во чӧжӧн уԃітісны нуӧԁны сӧмын ԋоԉ комсомоԉскӧј собраԋије, кӧні решајтісны „текущӧј вопросјас".

Асланыс наказын выԉ ԍекретарлы, Кызроԃева јортлы, комсомоԉецјас ԍетісны наказ, котыртны іԃејно-поліԏіческӧј воспітаԋије комсомоԉецјас ԁа ԋесојузнӧј томјӧз пӧвсын, бура сувтӧԁны оборонԋӧј ԁа фізкуԉтурнӧј уж.

Ів. Кԉујев.

Челаԃӧс вунӧԁӧмаӧԍ

Клубын зык, шум. Пырӧмыԍ первој аԇԇан челаԃӧс. Најӧ котралӧны, шумітӧны, тышкасӧны. Сцена вылын ԁокладчік став вынԍыс віԍталӧ, кӧсјӧ вевԏыны шумсӧ, но оз вермы.

Ваԍа шыбитіс јортыслы шапкаӧн, но оз інмы ԁа вескалӧ ԁокладчіклы чужӧмас. Ԍерам. Унаӧн колхозԋікјас макԋітӧны кінаныԍ ԁа мунӧны клубыԍ—ԋінӧм ез гӧгӧрвоны челаԃ вӧсна.

Уԉіч вылын челаԃ гежӧԁӧс леԇӧны прӧԃітны спокојнӧја. Быԁӧнӧс ԋімтӧны містӧм ԋімјасӧн.

Овлывлӧ, мыј челаԃ ветлыԍ-мунысӧс коԉԉалӧны кірпічторјӧн ԉібӧ лым мачӧн. Нӧјтӧны јорта јортнысӧ.

Тајӧ картінајасыс Віԍер ԍіктын обычнӧј торјас. Челаԃӧс поԅӧ аԇԇыны ывлаыԍ војын 11—12 часӧԇ. Ԋекод на бӧрԍа оз віԇӧԁ, ԋекоԁлы наӧԇ абу ԃелӧ.

Боковӧјјас шуласны:

— Мунӧ горганыԃ, ветлыны ԁыр оз поԅ.

— Коԁлы ԃелӧ?..—Ԍерӧктасны најӧ.

Збыԉ, тыԁалӧ Віԍерса челаԃӧԇ ԃелӧыс ԋекоԁлы абу. НСШ-са ԃіректор Ԏімушев јорт ԋіӧԏі рыт кварԏіраԍыс ез на петав, ез віԇӧԁлы кыԇі челаԃ нуӧԁӧны асныс уԉіч вылын.

— Мен-нӧ кущӧм ԃелӧ?—Спокојнӧја віԍталӧ сіјӧ.

Унаыԍ ԍор рытӧԇ уԉічјас вылын ветлӧны і учіԏеԉјас ԁа піонер вожатӧјјас. Најӧ сіԇ-жӧ мӧвпалӧны, кыԇі і ԃіректор Ԏімушев јорт, мыј быттӧ челаԃӧԇ школаыԍ бокын налӧн і мог абу.

Віԍер НСШ-са велӧԃысьјас, піонер вожатӧјјас мӧвпалӧны ԋевернӧја. Воспітаԏеԉнӧј уж челаԃ пӧвсын ԁолжен лоны школаын, ԁа сіԇ-жӧ мукӧԁ кадӧ, гортын, уԉіч вылын. Најӧ ԁолженӧԍ гӧгӧрвоны, мыј најӧ абу прӧстӧј наблԉуԁаԏеԉјас, а выԉ, том ԍовет скӧј покоԉеԋіје быԁтысьјас.

Наблԉуԁајтыԍ.

СЫКТЫВСА РАЙОННӦЙ КОМСОМОЛЬСКӦЙ КОНФЕРЕНЦИЯЛӦН ИТОГЪЯС

Декабрь 6 лунӧ помаліс ассьыс удж Сыктывса районнӧй комсомольскӧй конференция. ВЛКСМ райком отчетнӧй докладын райкомолса секретарь Юркин ёрт висьталіс, мый отчетнӧй кадколасӧ комсомольскӧй организация, партийнӧй организация веськӧдлӧм улын, нуӧдіс тӧдчана удж комсомолецъяслысь да томйӧзлысь активность кыпӧдӧм кузя, найӧс большевикъяс партия гӧгӧр котыртӧм кузя.

СССР-са, РСФСР-са да Коми АССР-са Верховнӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс кузя избирательнӧй кампанияс дырйи агитаторъясӧн, беседчикъясӧн уджалісны 326 морт. 183 комсомолец вӧліны избирательнӧй комиссияясса шленъясӧн. Комсомольскӧй организация отчетнӧй кадколасӧ выдвинитіс районнӧй да республиканскӧй руководящӧй уджъяс вылӧ 67 комсомолецӧс.

Комсомольскӧй организация ассьыс радъяссӧ содтіс 300 выль комсомолецӧн, котыртӧма 13 выль комсомольскӧй организация. Комсомольскӧй организация ыджыд отсӧг сетӧ партиялы врагъяскӧд тышкасьӧмын. Комсомольскӧй организация имеитӧ аслас радъясас сэтшӧм знатнӧй йӧзӧс, кыдзи Чайковский, Сыскина, Куликова, Тонких, Гуляев да мукӧд.

Но такӧд тшӧтш эмӧсь гырысь тырмытӧмторъяс. Торъя омӧля вӧлі пуктӧма идейно-воспитательнӧй удж. Кружокъясӧн став комсомолецсӧ шымыртӧм бӧрся вӧтчӧмӧн, райкомол зэв этша тӧждысис велӧдчӧм качество вӧсна. Пропагандистъяслӧн семинаръяс обычнӧ нинӧм бурсӧ эз сетлыны сы вӧсна, мый найӧ вывті омӧля нуӧдсисны.

Конференция вывса делегатъяс критикуйтісны райкомӧс колхозъясын комсомольскӧй организацияяс котыртӧм йылысь ВЛКСМ ЦК VI пленумлысь шуӧм слаба олӧмӧ пӧртӧмысь. Пыр на 49 колхозын абу комсомольскӧй организацияяс, да и уна колхознӧй организация уджалӧны ёна слаба.

Райкомсянь конкретнӧй веськӧдлӧм абутӧм вӧсна ӧткымын первичнӧй комсомольскӧй организация дзик эз быдмыны (Кӧртъю вӧрпунктса, „Смычка" колхозса да сідз водзӧ), а уна организация отчетнӧй кадколасӧ примитісны сӧмын 2—3 мортӧн.

Торъя ёся критикуйтісны сійӧ, мый уна первичнӧй организацияяс да райкомол эз вӧчны колана политическӧй выводъяс юӧм да бытовӧй разложение фактъясысь, кодъяс вӧліны весиг райкомса ӧткымын шленъяслӧн (Попов—райкомса шлен, Торопов да мукӧд).

Комсомолецъяс требуйтісны восстановитны действиеӧ ВЛКСМ ЦК IV пленумлысь шуӧмъяс. Томйӧз вылӧ враждебнӧй влияние фактъяскӧд тыш, революционнӧй бдительность водзӧ кыпӧдӧм конференция сувтӧдіс комсомольскӧй организациялы первой ӧчередя могӧн.

Конференция ошкис ВЛКСМ ЦК VII пленумлысь шуӧмъяс да шуис нюжмасьтӧг да решительнӧя босьтчыны сійӧ шуӧмъяссӧ олӧмӧ пӧртӧмӧ.

Юркин ёрт аслас докладын слаба характеризуйтіс райкомса шленъяслысь удж, дзик тырмытӧма висьталіс учетын вӧвлӧм вредительство бырӧдӧм кузя удж йылысь. Райзо бердса комсомольскӧй организацияса секретарь Тебеньков ёрт висьталіс, мый сылысь личнӧй карточкасӧ райкомолын пуктӧмаӧсь „тӧдтӧмъяс" чукӧрӧ. Татшӧм фактыс абу этша. Конференция требуйтіс райкомол бюролысь лӧсьӧдны комсомольскӧй овмӧсын образцовӧй пӧрадок.

Делегатъяс ёна критикуйтісны райкомолса политучеба отделын юралысь Грязных ёртлысь удж практика, а сідз жӧ пионер отделын юралысь Турубанова ёртлысь вывті омӧль удж. Турубанова ёртлысь уджсӧ характеризуйтісны, кыдзи сводкаяс чукӧрталысьлысь удж—сійӧ эз веськӧдлы вожатӧйяс уджӧн.

Конференция бӧрйис райкомлысь выль состав 25 шленысь да 5 кандидатысь. Пленум составӧ бӧрйӧма первичнӧй комсомольскӧй организацияясса 14 секретарӧс, 6 нывкаӧс.

Райкомлӧн организационнӧй пленум бӧрйис райкомса секретарӧн Езимов ёртӧс, политучеба отделын юралысьӧн Грязных ёртӧс, пионер отделын юралысьӧн Бессонова ёртӧс.

ДЕТДОМСА УДЖАЛЫСЬЯСЛӦН СОВЕЩАНИЕ

Декабрь 11 лунӧ, педучилищеын воссис детдомъясса уджалысьяслӧн республиканскӧй совещание. Совещание вылӧ чукӧртчисны детдомъясса юралысьяс да воспитательяс став детдомысь, ылыс районъясса детдомъясысь кындзи.

Тайӧ совещаниелӧн мог, петкӧдлыны детдомъяслысь ӧнія состояниесӧ да индыны на водзын водзӧ вылӧ сулалысь могъяс.

Совещание уджалӧн подулыс—Коми АССР-са СНК-лӧн детдомъяс йылысь шуӧм, кодӧс сійӧ вӧчис 1938 вося октябрь 28 лунӧ.

Просвещение кузя Нарком Худяева ёрт детдомъяс состояние йылысь да на водзын сулалан могъяс йылысь докладын индіс детдомъясын учебно-воспитательнӧй удж омӧля пуктӧм вылӧ. Тайӧ тыдалӧ I четвертьса итогъясысь. Успеваемость улын. Соцордйысьӧм детдомъясын котыртӧма омӧля. Внешкольнӧй удж детдомъясын колана места оз занимайт, кружокъяс котыртӧма слаба. Профессиональнӧй обучениеӧн колана шымыртӧм абу.

Докладчик торъя сувтліс сы вылӧ, мый детдомса уджалысьяслӧн слаба кыпӧдӧны ассьыныс квалификация.

Доклад бӧрын вӧліны содокладъяс Ичӧтдi детдомса юралысь Пунеговлӧн, Ниашор детдомса юралысь Кушмановлӧн, Вомын детдомса юралысь Вавилиналӧн да Мохча детдомса юралысь Филипповлӧн.

Содокладъяс бӧрын муніс паськыд сёрнияс.

Ез-на колана ног бостчы ужӧ

Мамыԉ сiктса (Мылԁiн раiон) первiчнӧј комсомоԉскӧј органiзацiјаын сӧмын ԋекымын комсомоԉец. Ԍекретарӧн тајӧ органiзацiјаас ужалӧ Попова јорт.

Отчотно-выборнӧј собраԋiје вылын, Попова асԍыс ужсӧ тырмытӧмӧн шуis сы вӧсна, мыј сылы вӧлi ԍетӧма омӧԉ отсӧг рајкомԍаԋ. Комсомоԉецјас сiјӧс бара бӧрјiсны ԍекретарӧн.

Собраԋiје бӧрын коԉiсԋiн бура куԅ каԁ, но Попова јортлӧн ужыс бара жӧ ԋемторјӧн ез бурмы. Наказјас, коԁјасӧс ԍетiсны комсомоԉецјас омӧԉа пӧртԍӧны олӧмӧ. Попова јорт ачыс оз петкӧԁлы ужын колана воԇмӧстчӧм. Рајкомыԍ волас-кӧ кущӧмкӧ iнструкцiја, то сiјӧ вурас ԃелӧјасас, весiг ԋекоԁлы оз i петкӧԁлы.

Попова јортлы колӧ јонжыка воԇмӧстчыны ужын ԁа пӧртны олӧмӧ комсомоԉецјаслыԍ наказјас, а ԋе виччыԍны, мыј коԁкӧ воас ԁа вӧчас.

Тырiн ԁа Ԁавыԁов.

Лӧсьӧдім порядок да чистота

Ичӧтдi детдомса (Мылдiн р-н) юралысь Пунегов ёрт содокладысь

Детдомын миян 104 воспитанник. Ыджыд тормозӧн уджын лоӧ сійӧ, мый детдомлӧн олан иныс вывті дзескыд. Весиг челядьлы лоӧ узьлыны кыкӧн-куимӧн ӧти койка вылын. Районнӧй организацияяс тӧждысьтӧм вӧсна (оз сетны рабочӧйясӧс), оз вермы детдом нуӧдны ремонт выль ньӧбӧм 3 комнатаын, мыйӧн эськӧ олан ин ёна содіс. Детдом дінӧ безобразнӧя относитчӧны вузасысь организацияяс, продуктаӧн да мукӧд торйӧн снабжайтӧны вывті омӧля.

Учебно - воспитательнӧй уджын положениеыс абу бур. Успеваемость сӧмын 77,7 прочент. Отличнӧй велӧдчӧм кузя соцордйысьӧм колана места миян уджын оз на занимайт.

Школа да детдом вывті омӧля обеспечитӧмаӧсь учебникъясӧн да гижан кӧлуйӧн, лоӧ гижны газетъяс вылӧ тетрадь абутӧм вӧсна.

Ми ыджыд удж нуӧдім детдомын чистота да порядок лӧсьӧдӧм кузя.

Комнатаяс кост ордйысьӧмӧн лоис шедӧдӧма сійӧ, мый ӧні комнатаяс лоисны опрятнӧйӧсь, культурнӧйӧсь, лӧсьӧдӧма порядок да чистота.

Порошкинлӧн преступнӧй юралӧм

Пожӧг детдомса юралысь Чеусова ёрт сёрнись

Ме тулыснас муні велӧдчыны. Ме местаӧ, 6 тӧлысь кежлӧ, юралысьӧн колис Порошкин.

Кытчӧдз воис детдом Порошкин юралӧмӧн?

Сылӧн юралӧмыс вӧлі сыын, мый волывліс детдомӧ, пыравліс канцелярияӧ и ставыс. Татшӧм веськӧдлӧмнад детдомын удж кутіс киссьыны. Дисциплина челядьлӧн уси, мӧдісны асьнысӧ ведитны шогмытӧма. Велӧдчан качество уси.

Порошкин челядь вӧсна „тӧждысис" сетчӧдз, мый челядь валенкиӧн кыняулын асьныс ветлӧдлісны Пожӧг кузя, корсисны дӧмас да дӧмысьӧс.

Детдомын сёигӧн, занимайтчигӧн кутіс тречкӧдчыны сартас, карасинсӧ Порошкин абу убӧлитӧма лӧсьӧдны. Пес абу. Позьӧ шуны, мый детдомын лоисны медся ыджыдӧн уборщица да пӧвар.

Меню детдомлы вӧчӧны завхоз пӧваркӧд. А кутшӧм менюыс? Асыв, лун и рыт кынмӧм картошкаысь шыд да пызя рок, сэсся нинӧм абу. Кӧть эськӧ яй ньӧбны сюрӧ, но Порошкин шуӧ, мый перерасход лоас яйтӧ ньӧбан да, а сьӧм эм тырмымӧн.

Детдомын усьӧма и трудӧвӧй дисциплина воспитательяслӧн, наӧн некод оз веськӧдлы. Завхоз детдомӧ оз волывлы 10 лунъясӧн.

Татшӧм состояниеӧдз воштіс детдомсӧ аслас преступнӧй юралӧмӧн Порошкин. Тӧдӧ-ӧ та йылысь Кулӧмдинса роно? — Тыдалӧ оз, а тӧдӧ кӧ сідз жӧ преступнӧя относитчӧ тайӧ детдом дінӧ.

СԋIМОК ВЫЛЫН: Шофернӧј курсјас вывса отԉiчнiк, комсомоԉец Мiша Потапов.

СВОДКАЯС ЧУКӦРТӦМ КУЗЯ ОМӦЛИК КОНТОРА

Сӧветскӧй школалы сетӧма став условиеяс челядьӧс велӧдан да воспитайтан удж бур пуктӧм вылӧ. Делӧыс ӧні школаясӧн веськӧдлысьяс да велӧдысьяс сайын, челядь вӧсна, велӧдӧмын да воспитаниелӧн качество вӧсна найӧ тӧждысьӧм сайын.

Сӧмын миян эмӧсь на сэтшӧм веськӧдлысьяс, велӧдысьяс, кодъяс оз чувствуйтны колана кывкутӧм школа удж вӧсна.

Сэтшӧм безответственнӧй йӧз пукалӧны Емдінса роноын.

Тайӧ велӧдчан вося первой четвертлӧн итогъясыс Емдін районса школаясын проста позорнӧйӧсь. Уна школаын успеваемость лоис сӧмын 50—60 прӧчент, а эмӧсь ӧткымын классъяс кӧні успеваемость сӧмын 40 прӧчент.

Тайӧ позорнӧй лыдпасъясысь нуӧны кывкутӧмсӧ роноса веськӧдлысьяс, но кыдз тыдалӧ, найӧ школаяс вӧсна оз тӧждысьны. Роно пӧрӧма сводкаяс чукӧртӧм кузя омӧлик контораӧ. Школаясӧ роносянь некоді оз волы. Школьнӧй инструкторъяс абуӧсь. Роноса юралысь Бобков ёрт школьнӧй инструктор Поздеев ёртӧс, коді сійӧ удж вылын уджалӧ нин 1934 восянь, назначитіс ронӧ счотовод-статистикӧн. И дерт, тадз тӧ школаяс роносянь отсӧг получитӧм пыдди получайтӧны сӧмын сводкаяс кӧрӧм йылысь корӧмъяс.

Коми АССР-са Наркомпрослы колӧ заинтересуйтчыны Емдін роноса веськӧдлысьяс удж практикаӧн.

О. В.

*Китайскӧй лётчиклӧн гижӧдъяс *)*

БОЕВӦЙ ЭПИЗОДЪЯС

Случай, код йылысь ме кӧсъя висьтавны, некор менам оз вун. Сійӧ помнитчӧ не сӧмын сы вӧсна, мый ме чувствуйті ас вылын смертьлысь лолалӧмсӧ; помнитчӧ самурайяс изуверствоӧн, кодъяс менӧ пӧртісны сынӧдвывса лыйсьӧмын упражняйтчан мишеньӧ.

Ме вӧлі локта ылыс разведкаысь аслам аэродром вылӧ, кор бокысь, ёна вылысь, адзи сынӧдвывса бой. Быттьӧ фантастическӧй птицаяслӧн чукӧр, гӧгралісны самолётъяс ӧти места вылын, ӧти мӧд бӧрся. Сынӧдвывса бойын оз вермы лоны лишнӧй самолётъяс. Быдӧнлы сюрӧ удж. Курс вылысь бергӧдчӧмӧн, ме веськӧді машинаӧс бой шӧрӧ. Тайӧ кадас кымӧръяс сайысь, дзик матысь, петіс японскӧй моноплан „96". Сійӧ пройдитіс, менӧ адзывтӧг. Враг оплошностьӧн пользуйтчӧмӧн, ме матыстчи истребитель дінӧ да восьті би. Японец примитіс бой. Сійӧ кыссис зэв регыд. Кык-куим минут мысьти самолёт ӧзйис да лэбзис увлань. Лётчикыс удитіс шыбытчыны ӧзйӧм машинаысь, но парашютыс эз воссьы, да японскӧй истребитель усис тыӧ.

Противниккӧд менам возиччиг кості бой помасис. Японецъяс пышйисны ӧтарӧ мӧдарӧ. Монопланъясысь ӧти бӧрся ю пӧлӧн вӧтчисны миян кык самолёт. Сынӧдвывса бойын тшӧкыда побеждайтӧ сійӧ, коді кӧть секунда кост водзджык аддзас врагӧс. Китайскӧй самолётъяс преследуйтӧмысь японецлы удайччис пышйыны, но сійӧ эз казяв меньсым машина, коді крутӧя пикируйтіс сы вылӧ. Бой пансис пӧшти дзик ва вылын. Меным удайччис пырны противник бӧжӧ да кузь пулемётнӧй очередьӧн помавны бой. Японскӧй самолёт ӧзйис да став ӧдсьыс зургысис берегӧ.

Оживлённӧйӧсь да гажаӧсь, воисны лётчикъяс аэродром вылӧ. Пыр тшӧкыдджыка и тшӧкыдджыка ми демонстрируйтім японецъяслы сынӧдын ассьыным превосходствонымӧс. Но сӧмын удитім доложитны командирлы нуӧдӧм бой да менам разведка результатъяс йылысь, кыдз получитім приказ выльысь кыпӧдчыны сынӧдӧ. Кар вылӧ бара локтӧны японскӧй самолётъяс.

Миян группаын вӧлі 8 истребитель. Кымын вражескӧй машина локтӧ миян вылӧ, ми эг тӧдӧй. Кымӧръяс сайӧ дзебсьӧмӧн, японскӧй истребительяс матыстчисны кар дорӧ. Первой аддзим 9 моноплан „96" да решитім сетны бой. Друг виччысьтӧг кымӧръяс сайысь мыччысисны нӧшта 18 истребитель. 27 паныд 8-лы! Тайӧ гӧгӧрвоана не миян пӧльза вылӧ. Но бойысь петны эз нин вӧв кадыс, да ми мунім величайшӧй дерзость вылӧ—решитім кытшавны противникӧс, коді миянысь лыд серти вӧлі куим пӧв саяс ыджыдджык.

Ме муні шуйгавывсянь да заводиті пырны неприятельлы флангӧ. Дорса самолётсӧ прицел вылӧ босьтӧмӧн, сеті очередь кыкнан пулеметсьыс. Заводитчис бой. Японецъяслӧн стройыс разалі. Ми то дзебсьылім, то бара петкӧдчылім, атакуйтім противникӧс да бара дзебсьылім кымӧръяс пӧвсӧ. Ставыс гудыртчис. Ме муні атакаӧ матыса самолёт вылӧ. Менам пулемётысь дзебсясьӧмӧн, противник исковтіс увлань. Вуджӧртіс миян машина. Пыр жӧ дугӧді лыйсьӧм, соседлы туй сетӧмӧн. Мыйда уверенность, вын, победаӧ вӧля быдтӧны бойын тайӧ здук кежся аддзысьлӧмъясыс! Мыйӧн нӧшта позьӧ ӧткодявны сынӧдын взаимнӧй поддержкалысь чувствосӧ, боевӧй содружестволысь чувство! Нӧшта скӧрысь уськӧдчан враг вылӧ, ёртъяслысь машинаяс орччӧн чувствуйтӧмӧн.

Со сосед вылӧ веськыдвывсянь уськӧдчисны куим японец. Найӧ „кутчысисны" кутшӧмкӧ тупыльын. Ог тӧд мыйла—найӧ уськӧдісны меным тӧдвылӧ скӧрмӧм, косясьысь каньясӧс, кодъяс ӧта мӧд вывтіныс патурликасьӧны. Веськыда, быттьӧ дымовӧй шашка, заводитіс усьны самолёт. Коді тайӧ? Здук кежлӧ чукыртчылӧ сьӧлӧм. Абу—тайӧ вражескӧй истребитель. Здорово! Молодец Лю! Тайӧ, кажитчӧ, тэнад уджыс!

Помӧдз зэлӧда ручка, сета полнӧй газ. Мотор увгӧ, муна соседней машиналы отсӧг вылӧ. Бой му-

(Помсӧ вiԇӧԁ 4 лiстбокыԍ).

*) Видзӧд „Коми комсомолец" декабр 8 да 10 лунся номеръяс.

160

Лотчік Гурјевлӧн лебӧм помалӧма

ЈАКУТСК, 11. Воіс „ПС—7“ самолотлӧн екіпаж, коdі совершітіс авіаціја історіјаын прімер іметтӧм тӧвса арктіческӧј рејс поларнӧј воj условіјејасын Јакутс—Тіксі маршрут куза.

ТАСС корреспонdенткӧd ворніын лотчік Гурјев јорт вісталіс:

— Мі лебзім Јакутскыс нојабр 27 лунӧ, dа уна населоннӧј пунктјасӧ волӧмӧн, коdјас вӧлiны міјан туј вылын, нојабр 30 лунӧ благополучнӧја воім Тіксіӧ. Став тујсӧ ӧтарӧ і мӧdарӧ, коdі 3.520 кілометр куза, лоіс мунны рӧмыdын 45 градуса мороз dырјі. Мукӧdлаті мунім аззытӧг, туманӧd. Пӧрајасӧн самолот јізывліс. Та вылӧ візӧdтӧг, лебзӧм муніс організованнӧја. Пріборјас ужалісны ӧткажітчытӧг. Прекраснӧја ужалісны механікјас Смірнов, Левін dа раdіст Слученко јортјас.

Міјан лебзылӧм ез преслеdујт спортівнӧј лібӧ рекорdсменскӧј целјас. Тајӧ вӧлі обыкновеннӧј почтово-пассажірскӧј рејс војвыв зімовшщікјаслы мі вајім почта, газетјас, „ВКП(б) історіјалыс Краткӧј курс“.

ССCР-ЛЫСЬ ОБОРОНА ЁНМӦДАН ЗАЁМЛӦН 4 ТИРАЖ

РʻАЗАН, 11. Талун Рʻазаныын завоdітчіс ССР Сојузлыс оборона јонмӧdан зајом выігрышјаслӧн 4 тіраж.

Первој выігрыш 500 шајта усі 13 серіјаса 21.742 номера облігаціја вылӧ. Тајӧ серіјаса облігаціјајаслӧн осталнӧј 49 номерыс выіграјтісны 150 шајтӧн.

Помешщеніјеын, кӧні мунӧ тіраж, вӧлiны 600 гӧгӧр морт.

Сыктывкарса Пушкін німа госуdарственнӧј національнӧј театр сувтӧdіс выл постановка „Генералнӧј консул“. СНІМОК ВЫЛЫН: Нолӧd актыс сцена Гоглідзе dа Княжніцкіј турмаын.

СӦВЕТСКӦЈ АВІАМОdЕЛІСТЈАСЛӦН ВЫЛ МЕЖdУНАРОdНӦЈ РЕКОРdЈАС

Сентабр 30 лунӧ Новосібірскын бензіновӧј мотора самолот моdел, коdӧс вӧчӧма комсомолец В. Трунченковӧн dа піонер Б. Полаковӧн, лебзіс вескыd віз куза 66 кілометр 83 метр.

Нојабр 9 лунӧ Харʻков рајонын Уdа ју вывсан кыпӧdчіс бензіновӧј мотора гіdросамолот моdел, коdӧс вӧчӧма Н. Козловскіјӧн dа В. Мартыновӧн. Гіdросамолотлыс моdел візӧdісны стартсан 3 мінут 30 секунd чӧж. Сіјӧ лебзіс вескыd віз куза 25 кілометр 542 метр, кык рекорd dалност dа проdолжітелност вылӧ установітӧмӧн.

Dекабр 11 лунӧ СССР-са Централнӧј аероклублӧн авіаціонно-спортівнӧј комісcіја пӧлучітіс межdунароdнӧј авіаціоннӧј феdераціјасан (ФАІ) јуӧртӧм Козловскіјлӧн dа Мартыновлӧн моdел лебзӧмлыс резултат dалност dа проdолжітелност вылӧ межdунароdнӧј авіамоdелнӧј рекорdјас пыddі офіціалнӧја вынсӧdӧм јылыс. Кыз dалност вылӧ межdунароdнӧј авіамоdелнӧј рекорd вынсӧdӧма Н. Трунченков dа Б. Полаков моdел лебзӧмлыс резултат.

СССР-са авіамоdелістјаслы ӧні прінаdлежітӧ ФАІ-ӧн регістріру́тӧм 11 межdунароdнӧј авіамоdелнӧј рекорdјас піыс 6.

ХРОНІКА

СССР Верховнӧј Сӧветлӧн Презіdіум назначітіс П. П. Лобанов јортӧс Зерновӧј dа жівотноводческӧј совхозјас куза СССР-са Нароdнӧј Комісcарӧн.

СССР-са СНК вынсӧdіс І. Н. Акімов јортӧс кокні промышленност куза СССР-са нароdнӧј комісcарӧс вежысӧн.

КИТАЙЫН ВОЕННӦЙ ДЕЙСТВИЕЯС

Центральнӧй Китайын

Недыр кежлӧ лонявлӧм бӧрын центральнӧй Китайын операцияяс вылысь заводитӧмӧн, японскӧй командование кутчысьӧ осторожнӧй политикаӧ. Ханькоусянь рытыв-войвылын декабрь 8 лунӧ японскӧй пехота да кавалерия артиллерийскӧй би улын атакуйтісны китайскӧй позицияяс, кодъяс расположитчӧмаӧсь Синьянсянь рытыввойвылын 10 километр ылнаын. Китайскӧй войска встретитісны японскӧй частьясӧс упорнӧй сопротивлениеӧн. Заставитісны бӧрыньтчыны. Сэк-жӧ японецъяс вӧчисны интенсивнӧй атака Цишаньлянь районын (Синьянсянь асывлунвылын) китайскӧй позицияяс вылӧ. Китайскӧй войскалӧн рота, кодi дорйис тайӧ участоксӧ, противниклӧн ыджыджык вын личкӧм улын, вынужден вӧлі вешйыны лунвывлань. Ханькоусянь асывлунвылын японскӧй войска ёнмӧдӧ ассьыс активностьсӧ Хубэй да Хунань провинцияяс граница вылын.

Хубэй провинция войвыв юкӧнын китайскӧй войска вӧтлісны японецъясӧс Цзаошиысь (Ханькоусянь 95 километр рытыв-войвылын). Кык японскӧй полк, кодъяс дорйисны Цзаоши, сьӧкыд воштӧмъясӧн вешйисны Цзаошисянь асыв-лунвылӧ.

Бӧрья кадӧ Чанша карӧ (Шанхайсянь 90 километр рытыв войвылын) воисны выль 2.000 морта японскӧй частьяс. Войска воисны артиллерия да танкъяс колльӧдӧмӧн.

Лунвыв Китайын

Самшуй районын (Кантонсянь рытыввылын) упорнӧй бойяс мунӧны водзӧ. Декабрь 8 лунӧ японскӧй войскалӧн колонна, войвывлань, Самшуйысь петӧмӧн нуӧдіс атака Лубано да Баини вылӧ. Атака вӧлі венӧма китайскӧй частьясӧн. Но декабрь 10 лунӧ японскӧй войскалӧн пехота да каваллерийскӧй частьяс артиллерия би улын вылысь вӧчисны атака тайӧ жӧ направлениеын. Сійӧ результатын, мый артиллерийскӧй биӧн китайскӧй позицияяс вӧлі дзикӧдз жугӧдӧма, китайскӧй войска вынужденӧсь вӧлі вешйыны.

Испанияса фронтъяс вылын

Оборона кузя испанскӧй министерство юӧртӧ, мый декабрь 10 лунӧ Испанияса фронтъяс вылын нинӧм тӧдчанаыс эз вӧв.

Кыдз пасйӧ Эспань агентство, итальянскӧй да германскӧй судноъяс водзӧ ваялӧны Кадиксӧ (Испания лунвылын) уна военнӧй снаряжение.

Декабрь 10 лунӧ 5 итальянскӧй самолёт „Савойя-79“ бомбардируйтісны Барселона. Гражданскӧй население пӧвсын имеитчӧны жертваяс.

Рубежъяс сайын

Сюрсысь унджык американскӧй учёнӧй, кодъяс представляйтӧны США-са 167 университет да научнӧй институтъяс, тайӧ лунъясӧ йӧзӧдісны шыӧдчӧм, кодi разоблачайтӧ да резкӧя осуждайтӧ фашистскӧй антинаучнӧй расовӧй „теория“. Наука видзӧм интересъясын учённӧйяс чуксалӧны американскӧй народӧс выступитны фашизмлы паныд демократия дорйӧм могысь.

* * *

Туринын некымын кафэын ӧшӧдӧма гижӧдъяс, кодъяс запрещайтӧны еврейяслы пырӧм. Миланскӧй операын дугӧдӧма еврейяслы абонементъяс вузавлӧм. Став итальянскӧй карын нуӧдсьӧ еврейясӧс клубъясысь, спортивнӧй обществоясысь да научнӧй организацияясысь вӧтлалан кампания.

* * *

Эспань агенство юӧртӧ, мый Танжерскӧй портӧ пырӧма итальянскӧй пароход „Фиренце“, кодi муніс Италиясянь Севильяӧ. Пароход вылын находитчӧны 367 итальянскӧй офицер да военнӧй техник. Тайӧ жӧ пароходсьыс Пальма портын (Майорка дi вылын) чеччисны 25 итальянскӧй лётчик да Малагаын 86 итальянскӧй техник.

Декабрь 9 лунӧ Танжерӧ воис германскӧй подводнӧй лодка „У—35“.

(ТАСС)

Боевӧй эпизодъяс

нӧ дзик кымӧр улын. Лю—ме тӧда сійӧс фюзеляж вылын номер серти—петӧ враг кытшысь да пырӧ кымӧръясӧ. Самурайъяс бергӧдчӧны ме вылӧ. Бӧрвывсянь менсьым самолётӧс вурӧ пулеметнӧй очередь. Быттьӧ гырысь шер заводитӧ швачкыны фюзеляж да бордъяс кузя. Орччӧн тыдовтчис машина. Тайӧ воис Лю, медым отсавны меным, но вӧлі нин сёр. Мӧд очередь розьӧдіс горючей тыра бак, мотор ланьтіс. Ме вылӧ кутіс визувтны масло, бензин. Сеті ручка—самолёт эз кывзысь. Юрын страшнӧй мӧвп:

— Кута сотчыны...

Зев тэрыба рази ременьяс, пукті машинаӧс бокша да чеччышті увлань. Пельпомӧн кучкыси стабилизаторӧ, но садьӧс эг вошты. Метр сё кымын лэбі парашют восьтытӧг. Заводитіс ёна гартны, бокті шутьламӧн лэччис усьысь самолёт. Вынысь нетшышті кольцо. Кажитчис, мый кодкӧ менӧ грубӧя нетшыштіс шошаӧд. Стремительнӧя усьӧм дугдіс да вежсис плавнӧй лэччӧмӧн. Ме лои бой шӧрын. Кор косясян сынӧдын, нинӧм он кыв, мотор да аслад пулемётъяслӧн сяргӧм шы кындзи. Ӧні ме медводзаысь кылі сынӧдвывса бойлысь какофония. Кажитчис, горзис, лӧвтіс, омляліс быд сикас ладъяс вылын ачыс воздухыс.

Трачкисны пулемётъяс. Ме дінті гӧгӧрбок ыджыд ӧдӧн лэбалісны китайскӧй да японскӧй истребительяс.

Ме ӧшалі стропаяс вылын. Кыдз быттьӧ нарошнӧ, парашют ньӧжйӧ лэччис увлань. Стропаяс чукӧртӧмӧн, заводиті исковтны. Тайӧ моментас, тыдалӧ, казялісны менӧ японскӧй истребительяс. На пӧвсысь кыкӧн, бойысь мынтӧдчӧмӧн, уськӧдчисны меланьКӧнкӧ орччӧн юр вылын шутёвтисны пуляяс, усис орӧдӧм стропа. Спаситны менӧ вермис сӧмын усьӧмлӧн ӧдыс. Ёкмыльӧ стропаяс чукӧртӧмӧн, пошти отвеснӧя лӧсьӧді парашютлысь купол. Зев ӧдйӧ матыстчис му. Но вниманиеӧс ставнас вӧлі веськӧдӧма сынӧдвывса хищникъяс вылӧ, кодъяс лыйлісны менӧ сынӧдын. Тӧд вылӧ усиневажӧнся бойлӧн картина, кор японецъяс уськӧдісны Тай Юньлысь самолёт. Сійӧ шыбытчис парашютӧн да 15 истребитель „96“, кыдз рака чукӧр, шыбытчисны лыйлыны лэччысь лётчикӧс. Ме эг удит воны отсӧг вылӧ. Японскӧй дьяволъяс лыйлісны водзӧ и весиг кулӧмӧс. Найӧ лыйлісны сійӧс сетчӧдз, кытчӧдз Тай Юнь эз усь ваӧ. Сійӧс адзисны уна лун мысьти. Телӧсӧ ставнас сылысь вӧлі розьӧдлӧма пулялӧн.

Спаситіс менӧ вирӧс шакалъясысь сійӧ жӧ Лю. Опасность, код улын ме вӧлі, казялӧмӧн, Лю шыбытчис увлань да примитіс ас вылас японскӧй истребительяслысь ударъяс. Сійӧ косясис накӧд сетчӧдз, кытчӧдз ме эг во му вылӧ. Ме исковті му вылӧдз да ударысь вошті садьӧс.

Сайдь вылӧ вайӧдісны орчча сиктысь крестьянинъяс. Найӧ менӧ аддзисны ю берег вылысь. Нӧсилка пыдди пуктісны дзирйылысь босьтӧм ӧдзӧс вылӧ да бережнӧя вайисны сиктӧ. Старик, фанзаса кӧзяин, мавтіс дойъясӧс кутшӧмкӧ мазьӧн, нылка вайис ва. Вӧлі трогательнӧ видзӧдны, кутшӧм тӧждысьӧмӧн тайӧ гӧль йӧзыс относитчисны ме дінӧ. И на вылӧ видзӧдӧмӧн, меным окота лоис пыр жӧ, нюжмасьтӧг вылысь кыпӧдчыны сынӧдӧ, медым косясьны китайскӧй народ поработитысьяскӧд.

Капитан ЛО СЯН.

Наньчан кар,
центральнӧй фронт.

Ответ. реd. вежыс
І. УЛЈАНОВ.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комн. № 10 и 11, редакция газеты „Коми комсомолец“. Телефон: 5—01.
Подписная плата: на 1 год:—18 руб., на 6 мес.—9 руб., на 3 мес.—4 руб. 50 коп., на 1 мес.—1 руб. 50 коп.

Уполн. Главлита № 3573. Типография Наркомместпрома Коми АССР. Тираж 3000.